

Mál nr. 385/2020**M og
V vegna starfsábyrgðartryggingar byggingarstjóra A****Ágreiningur um bótaskyldu byggingarstjóra vegna ágalla á svölum.****Gögn.**

Málskot dags. 04.11.2020, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V, dags. 19.11.2020 ásamt fylgiskjölum.

Viðbótarathugasemdir M, dags. 20.11.2020.

Málsatvik.

Í málskoti er atvikum lýst svo að öryggisstigahús við fasteignina að D, sé tengt við stigapalla hússins með svölum. Á þessum svölum sé ófullnægjandi vatnshalli sem leiði til þess að vatn liggja á svölunum og leiti þaðan í aðliggjandi vegg með tilheyrandi tjóni. Samkvæmt skýrslu verkfræðistofu, X, sem gerð hafi verið að frumkvæði húsfélagsins sé halli að niðurföllum, en hann sé nauðsynlegur svo að niðurföll þjóni tilgangi sínum, rangur og/eða ófullnægjandi og of stór hluti yfirborðs svalanna sé með röngum vatnshalla. M telur ábyrgð á þessu liggja hjá byggingarstjóra og því beri að bæta tjónið úr starfsábyrgðartryggingu hans hjá V en V hafi hafnað þeirri kröfu með vísan til þess að álitsgerð verkfræðistofunnar bendi fremur til þess að mistök hafi átt sér stað við hönnun hússins.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að tilvist galla ein og sér leiði ekki til ábyrgðar byggingarstjóra. Þannig þurfi sá sem krefst bóta að sýna fram á að byggingarstjóri hafi vanrækt starfsskyldur sínar með sagnæmum hætti, auk þess sem ágalli þurfi að vera verulegur og vanræksla byggingarstjórans sömuleiðis. Samkvæmt lögum um mannvirki nr. 160/2010 sé byggingarstjórum óheimilt að taka að sér ábyrgð á einstökum verkþáttum eða hönnun mannvirkis, og beri þeir ekki ábyrgð á faglegrri framkvæmd verkþátta á ábyrgð einstakra iðnmeistara eða hönnuða, sbr. 7. mgr. 29. gr. laganna. Komi verulegir ágallar í ljós og rekja megi þá til stórfelldrar vanrækslu á verksviði einstakra iðnmeistara eða hönnuða getur byggingarstjóri þó borið meðábyrgð enda hefðu honum ekki átt að dyljast ágallarnir við eftirlit, sbr. 5. mgr. 29. gr. laganna. Þá byggi rannsókn X aðeins á sjónskoðun sem dugi alla jafna ekki til að sýna fram á tjónsorsök. Þess utan beri minnisblað X ekki með sér að frágangur hafi ekki verið í samræmi við teikningar heldur þvert á móti að svo sé og teikningar séu með þeim hætti að steypuskil útveggja og efra yfirborð svalanna sé í sama fleti. Hönnuður hússins beri ábyrgð á því. Með vísan til þess telji V að ábyrgðin liggja fremur hjá hönnuði hússins en byggingarstjóra þess sé ágalli á því. Þar sem M hafi ekki tekist að sýna fram á að skilyrði fyrir bótaskyldu A séu fyrir hendi hefur V því hafnað bótaskyldu.

Í viðbótarathugasemdum sínum tekur M fram að byggingarstjóri, aðalverktaki og seljandi fasteignarinnar sé einn og hinn sami. Þá sé það óumdeilt að niðurföll séu á umræddum svölum. Svo niðurföll þjóni tilgangi sínum verði svo vatnshalli að vera réttur, en svo sé ekki í þessu tilviki. Þá er því mótmælt að X hafi aðeins framkvæmt sjónskoðun, enda hafi allar svalir verið hallamældar og niðurstöður þeirra mælinga megi sjá í minnisblaðinu. Þá sé niðurstaða þess, um að ekki hafi verið gætt að vatnshalla og að lagfæra þurfi hann til að fyrirbyggja frekari skemmdir, skýr. Hafi A, sem einnig var aðalverktaki og seljandi, því vanrækt skyldur sínar sem leiða eigi til bótaskyldu.

Álit.

Ágreiningurinn fyrir nefndinni varðar það hvort greiðsluskylda úr starfsábyrgðartryggingu byggingarstjóra sé fyrir hendi. Verður að skilja þann ágreining frá sjónarmiðum er varða hugsanlega ábyrgð A sem aðalverktaka eða seljanda húseignarinnar enda nær váttrygging V ekki til mögulegrar greiðsluskyldu á þeim forsendum.

Í 4.1 gr. váttryggingarskilmála sem gilda um lögboðna starfsábyrgðartryggingu byggingarstjóra, þ.e. A, segir um bótasvið váttryggingarinnar að bætt sé almennt fjártjón viðskiptamanns váttryggðs sem rakið verður til þess að ekki hafi verið byggt í samræmi við samþykka uppdrætti, lög og reglugerðir, enda

hafi vátryggður með undirritun sinni staðfest ábyrgð sína á hlutaðeigandi mannvirki fyrir byggingarfulltrúa og tjónið falli undir þá ábyrgð að lögum. Í 29. gr. laga um mannvirki er kveðið á um ábyrgð og verksvið byggingarstjóra. Segir þar m.a., í 7. mgr., að byggingarstjóri beri skaðabótaábyrgð samkvæmt almennum reglum hljóti eigandi fasteignar tjón sem rekja megi til gáleysis hans í starfi en byggingarstjóri beri ekki ábyrgð á faglegri framkvæmd verkþátta á ábyrgð einstakra iðnmeistara eða hönnuða. Þá segir í 5. mgr. sömu greinar að byggingarstjóri skuli hafa virkt eftirlit með því að þeir sem komi að byggingu fylgi samþykktum hönnunargögnum, verklýsingum og viðeigandi lagaákvæðum, og verði byggingarstjóri var við ágalla skuli hann bregðast við. Komi verulegir ágallar í ljós sem rekja megi til stórfelldrar vanrækslu á verksviði einstakra iðnmeistara eða hönnuðar beri byggingarstjóri meðábyrgð gagnvart eiganda enda hefðu ágallarnir ekki átt að dyljast honum við slíkt eftirlit. Það hvílir svo á tjónþola að sýna fram á að skilyrði bótaskyldu séu fyrir hendi.

Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni hefur ekki verið sýnt fram á annað en að byggingin hafi verið í samræmi við samþykktu uppdrætti, lög og reglugerðir, og benda ummæli í skýrslu X um staðsetningu steypuskila samkvæmt m.a. burðarvirkissniði, til þess að svo hafi verið, en svo virðist sem staðsetning þeirra leiði til þess að vatn sem safnast fyrir á svölunum eigi leið inn í vegg. Hvað varðar rangan vatnshalla ber jafnframt að ítreka það sem áður segir um að byggingarstjóri beri ekki ábyrgð á faglegri framkvæmd verkþátta sem aðrir fagaðilar hafa með höndum. Breytir það ekki þeirri niðurstöðu að A hafi jafnframt verið aðalverktaki við framkvæmdirnar, enda verður ábyrgð hans sem byggingarstjóra aðskilin frá þeirri ábyrgð. Samkvæmt framansögðu verður ekki talið að sönnun fyrir því að A hafi vanrækt skyldur sínar byggingarstjóri hafi tekist og er bótaskylda úr starfsábyrgðartryggingu því A ekki fyrir hendi.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr starfsábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík 15. desember 2020

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.